

Győri Ítéltábla
Pf.II.20.296/2017/5/I.szám

A Győri Ítéltábla a dr. Szendrei Kornél ügyvéd által képviselt **felperesnek** a Burai-Kovács, Perlaki, Stanka, Szikla és Társai Ügyvédi Iroda által képviselt **I. r.**, a személyesen eljáró **II. r.**, és a személyesen eljáró **III. r. alperesek** ellen tisztességtelen általános szerződési feltétel érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Veszprémi Törvényszék 2017. június 29-én kelt 1.P.21.229/2016/11. számú ítélete ellen a felperes által 12. sorszámon benyújtott, valamint Pf./3. számon kiegészített fellebbezése folytán - a 2017. december 13-án megtartott tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban feljegyzett 48.000,- (Negyvennyolcezer) Ft eljárási illeték az állam terhén marad.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I.r.alperesnek 25.000,- (Huszonötezer) Ft másodfokú perköltséget, viselje továbbá a fellebbezéssel felmerült költségeit.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletében a keresetet elutasította, és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. r. alperesnek 70.800,- Ft perköltséget. Rendelkezett arról is, hogy a le nem rótt 36.000,- Ft eljárási illetéket az állam viseli.

Határozata indokolásában rögzítette, hogy a felperes, mint adós, az II. r. és a III. r. alperesek, mint adóstársak, továbbá az I. r. alperes, mint kölcsönnyújtó 2006. december 21-én kölcsönszerződéseket kötöttek egyrészt a ... helyrajzi szám alatti ingatlan megvásárlásának részbeni finanszírozására, másrészt pedig a számú ingatlan felújításának finanszírozására. A kölcsön folyósításának mindkét esetben feltétele volt, hogy az adósok, az adóstársak a banknak az általa elfogadhatónak ítélt formában és tartalommal benyújtsák a kölcsönszerződésben meghatározott fizetési kötelezettségükre vonatkozó egyoldalú tartozáselismerő nyilatkozatot, és hogy a banknak átadják közjegyzői okiratba foglalva egyoldalú tartozáselismerő és kiköltözési nyilatkozatukat. Az említett kölcsönök biztosítására az I. r. alperes, mint zálogjogosult, valamint a II. r. és a III. r. alperesek, mint zálogkötelezettek ugyancsak 2006. december 21-én jelzálogszerződést kötöttek, és hozzájárultak ahhoz, hogy az I. r. alperes javára a ... helyrajzi számú ingatlanra 23.346 CHF és annak járulékai, valamint 13.341 CHF és járulékai erejéig jelzálogjog a bank javára bejegyzést nyerjen.

A jelzálogszerződések 10.2. pontjának második bekezdése azonos tartalommal az alábbiakat rögzíti: „A felek - a 12/2003. (I.30.) Kormányrendeletben foglalt szabályok alapján - rögzítik, hogy a bírósági végrehajtás mellőzésével történő értékesítés esetén az értékesítésre a Bank kielégítési jogának megnyíltától számított 270 (kettőszázhetven) napon belül azon a legalacsonyabb eladási áron kerülhet sor, amelyet a Bankkal szerződéses jogviszonyban álló, a tevékenység végzésére megfelelő jogosítvánnyal rendelkező, ingatlan-értékbecsléssel is foglalkozó cégek/egyéni vállalkozók (a továbbiakban: Értékbecslő(k)) valamelyike, a kielégítési jog megnyílását megelőző

90 (kilencven) napnál nem régebbi, vagy a kielégítési jog megnyíltát követő 120 (százhusz) napon belül elkészített, likvidációs (menekülési) értékre vonatkozó értékbecslésében - lakóingatlan esetében a lakott, illetve a kiürített állapotra vonatkozóan külön-külön - meghatározott. A likvidációs (menekülési) érték megállapítása a zálogtárgy 30 (harminc) napon belüli értékesíthetőségét alapul véve történik. A Zálogkötelezett(ek) kijelentik, hogy az Értékbecslő(k) közül bármelyik által végzett értékbecslést teljes mértékben elfogadják, valamint tudomásul veszik, hogy a Bank jogosult az Értékbecslő(k) közül az értékbecslést végző személy kiválasztására."

A törvényszék kitért arra is, hogy a felek a szerződéskötéskor az I. r. alperes által kidolgozott és alkalmazott általános szerződési feltételeket használták; a felperes, a II. r. és a III. r. alperesek fogyasztóknak, a szerződések pedig fogyasztói szerződéseknek minősülnek. Ezen túlmenően a perbeli szerződéseket érintően a felperes, a II. r. és a III. r. alperesek közjegyző előtt közjegyzői okiratba foglalt egyoldalú kötelezettségvállalásról szóló nyilatkozatot is tettek.

Az elsőfokú bíróság rögzítette, a felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy a jelzálogszerződések 10.2. pontjában írt, fentebb idézett kikötés tisztességtelen, ezért érvénytelen. Utalt arra, hogy az értékbecslőt a bank választja ki, az adósnak beleszólása nincs. Az értékbecslés megállapításait nem vitathatja, és ellenőrizhetetlen, hogy az I. r. alperes az értékbecslőt miként választja ki; megismerhetetlenek számára a kiválasztást befolyásoló tényezők és körülmények is. Nincs más lehetősége, mint hogy elfogadja a bank által felkért értékbecslő megállapításait, a rendelkezés pedig kizárólag az I. r. alperest jogosítja fel annak megállapítására, hogy melyik a legalacsonyabb eladási ár. Az említett általános szerződési feltétel sérti a jóhiszeműség és a tisztesség követelményét, és a fogyasztóval kötött szerződésben tisztességtelennek minősülő feltételekről szóló 18/1999. (II.5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 1. § (1) bekezdésének a) pontja szerint tisztességtelen.

A felperes kérte a kölcsönszerződések I. Különös Rész 9.1. pontjában a folyósítás különös feltételeként meghatározott, azon kikötés tisztességtelenségének megállapítását, miszerint a folyósítás különös feltétele az „egyoldalú tartozáselismerő és kiköltözési nyilatkozat közjegyzői okiratba foglalva", valamint a II. Általános Rész 1.1. pontjába foglalt annak a szerződési feltételnek a tisztességtelensége megállapítását, mely szerint a folyósítás előfeltétele az Adós/Adóstárs(ak)/Kézes(ek) jelen Kölcsönszerződésben meghatározott fizetési kötelezettségére vonatkozó, egyoldalú tartozáselismerő nyilatkozata. Véleménye szerint e kikötések az I. r. alperest egyoldalúan jogosítják fel azoknak a végrehajtás szempontjából lényeges kérdéseknek a megállapítására, amelyeknek máskülönben bizonyítási eljárás keretében kellene realizálódniuk. Az általános szerződés feltétel ekként szerinte a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésének j) pontjába ütközik, ugyanis a szerződéskötéskor előre, kvázi biankó közokiratba foglaltan keletkezett tartozáselismerő nyilatkozat a bizonyítás terhének megfordításához vezet.

Az I. r. alperes a kereset elutasítását kérte. A jelzálogszerződés 10.2. pontja szerinti kikötés kapcsán hangsúlyozta, hogy a kölcsönszerződések és a jelzálogszerződések elválaszthatatlan mellékletét képezte a szerződéskötéskor hatályos Lakossági Üzletág Általános Szerződési Feltételek, melynek a hivatalos internetes honlapján elérhető mellékletében meghatározott, értékbecsléssel is foglalkozó cégek valamelyike végez értékbecslést, ekként a felperes a választható értékbecslőket megismerhette, a szerződés aláírásával személyüket is elfogadta. A zálogtárgy értékében a kölcsönszerződések aláírása után bekövetkezett változásra ráhatása nincs, ugyanakkor a zálogtárgy bírósági végrehajtáson kívüli értékesítésének szabályai körében az árverés részletes és formalizált eljárási rendjét a szerződés megkötésekor a zálogtárgyak bíróságon kívüli értékesítésének szabályairól szóló 12/2003. (I. 30.) Korm. Rendelet tartalmazta, amelynek 10. §-a a zálogkötelezett jogorvoslati jogát biztosította: ha az értékesítést követő elszámolással nem ért egyet, kifogást

terjeszthet elő, majd annak elutasítása után igényét bírósági nemperes eljárásban érvényesítheti. A felperes a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény alapján a Békéltető Testülethez fordulhatott, majd 2011. július 1-jét követően a Pénzügyi Békéltető Testület eljárását kezdeményezhette, illetve a békéltetési eljárások sikertelensége esetén keresetet nyújthatott be. Mindemellett az értébecslési módszertanát a termőföldnek nem minősülő ingatlanok hitelbiztosítéki értékének meghatározására vonatkozó módszertani elvekről című 25/1997. (VIII.1.) PM rendelet határozta meg, a biztosíték piaci árának megállapítása pedig tisztán matematikai műveleten alapul, és nem függ a bank megítélésétől, vagy szubjektív szempontoktól.

A kölcsönszerződések folyósítási feltételei vonatkozásában azt adta elő, hogy a követelés fennállásának közokiratban történő elismerését a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény (a továbbiakban: Kjt.) kifejezetten lehetővé tette. Emellett az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a hitelintézetekre és a befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról szóló 575/2013/EU rendelete (a továbbiakban: Rendelet) IV. fejezet 2. és 3. §-ai meghatározzák a bankok által elfogadható fedezetek körét, és előírást tartalmaznak a követelések érvényesíthetőségét illetően abból a célból, hogy a hitelezési kockázatokat minimalizálják, ezáltal védjék a betéteseket. A Rendelet 208. cikke írja, hogy a bankok ingatlanfedezetet biztosítékként csak akkor fogadhatnak el, csak úgy nyújthatnak ingatlanfedezetes hitelt, ha a fedezeti megállapodás és az azt alátámasztó jogi folyamat lehetővé teszi számukra, hogy a fedezeti értékhez észszerű időn belül hozzájuthassanak. A feltétel hiányában a bank a hitelt nem is folyósíthatná. Ebből az következik, hogy a rendelkezés a régi Ptk. 209. § (5) bekezdése alapján eleve nem lehet tisztességtelen, emellett a jelzáloghitelintézetéről és a jelzáloglevélről szóló 1997. évi XXX. törvény (a továbbiakban: Jhtv.) 6. §-a kifejezetten kötelezővé teszi az egyoldalú tartozáselismerő nyilatkozat közokiratba foglalását.

Az elsőfokú bíróság felhívta a régi Ptk. 205. § (1) és (2) bekezdéseit, 205/A. § (1) bekezdését, 209. § (1), (2), (3) és (6) [a szerződéskötés időpontjára figyelemmel helyesen: (5)] bekezdéseit, a Korm. rendelet 1. §. (1) bekezdésének a) és j) pontjait, és arra a következtetésre jutott, hogy a kereset alaptalan.

A jelzálogszerződések sérelmezett rendelkezései kapcsán a törvényszék abból indult ki, hogy a felperes sem a kölcsönszerződéseknek, sem a jelzálogszerződéseknek nem alanya, ezért vizsgálta perbeli legitimációját. Utalt a Kúriának az érvénytelenségi perekben felmerülő egyes eljárásjogi kérdésekről szóló 2/2010. (VI.28.) PK véleményének 10. a) pontjára és kiemelte, a felperes részére kifejezetten perlési jogosultságot jogszabály nem biztosít, továbbá az érvénytelenség megállapításához sem fűződik közvetlen, egyenes jogi érdeke. Arra figyelemmel, hogy a jelzálogszerződések vonatkozó kikötése érvénytelenségének megállapítása esetén a kölcsönadós felperes nem kerül kedvezőbb jogi helyzetbe, joga közvetlenül nem nyílik meg, kötelezettségtől nem szabadul, az elsőfokú bíróság szerint a felperes a jelzálogszerződések sérelmezett kikötése érvénytelenségének megállapítását nem kérheti.

A folyósítási feltételként megkövetelt tartozáselismerő nyilatkozat tisztességtelensége kapcsán a törvényszék úgy foglalt állást, bár a Rendelet 208. §-ából közvetlenül nem vezethető le, hogy az általános szerződési feltételként a szerződés részévé vált kikötés ex lege nem lehet tisztességtelen, az észszerű időn belüli igényérvényesíthetőség követelménye nem követeli meg szükségszerűen a tartozáselismerő nyilatkozat folyósítási feltételkénti kikötését, ugyanakkor a kikötés megfelel a Jhtv. 6. § c) [helyesen: a Jhtv. 6. § b)] pontjában írtaknak. Ez utóbbi jogszabályi rendelkezés értelmében elegendő csupán teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalni azt a kölcsönszerződést, illetve zálogszerződést, amelynek összes kötelezettje a kölcsön folyósításának megkezdését - szerződésmódosítás esetén a módosítás hatályba lépését - megelőzően közjegyzői okiratba foglalt

egyoldalú kötelezettségvállalást tesz a szerződés, illetve a szerződésmódosítás szerinti kötelezettsége fennállásáról. Ugyan a szerződések létrejöttekor e jogszabályi rendelkezés még nem volt hatályos, viszont a jogszabályban írt módszerrel és az elérni kívánt céllal teljesen összhangban van a kölcsönszerződések támadott kikötése, ezért az nem tisztességtelen. Mindemellett a kikötés a fogyasztóra hátrányosan a bizonyítási terhet sem fordítja meg. Ha ugyanis a közokiratba foglalt egyoldalú kötelezettségvállalás, vagy tartozáselismerő nyilatkozat alapján ennek végrehajtási záradékkal való ellátásával megindított végrehajtási eljárás van folyamatban, az adós a Pp. 369. §-ában meghatározott tényekre hivatkozással a végrehajtás megszüntetése, illetve korlátozása iránt indíthat pert, s a per alapjául szolgáló tényállításai bizonyítására a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján ő köteles. A bizonyítási terhet ekként a közokirat záradékolhatóságának törvényi konstrukciója, nem pedig a sérelmezett általános szerződési feltétel fordítja meg. Ebből fakad, hogy a kölcsönszerződések sérelmezett rendelkezései nem biztosítanak az I. r. alperesnek több jogosultságot, és nem rónak a felperesre többletterhet ahhoz képest, ami a Pp.-nek az okirati bizonyítással kapcsolatos, valamint a bizonyítási terhet és kötelezettséget meghatározó rendelkezéseiből származik.

Az ítélet ellen a felperes fellebbezett; annak megváltoztatását, és kereseti kérelmének megfelelő határozat hozatalát kérte. Álláspontja szerint a támadott szerződéses rendelkezések tisztességtelenek, semmisek, ezért a kölcsönszerződés részleges érvénytelensége megállapításának van helye.

A felperes abból indult ki, hogy a kölcsönszerződés, vagy az annak alapján külön tett tartozáselismerés közjegyzői okiratba foglalása a Pp. 195. § (1) bekezdése szerint teljesen bizonyítja, hogy a felek az abban feltüntetett időben és helyen a benne foglalt nyilatkozatot megtették. A kötelezettségvállalást tartalmazó szerződés, vagy nyilatkozat ugyanakkor a közjegyzői záradékolásnak csak az egyik, de nem elegendő feltétele, mert a Vht. 2010. június 1-jétől hatályos 23/C. § (1) bekezdése (korábban: 21. §-a) szerint az okiratot készítő közjegyző akkor láthatja el végrehajtási záradékkal a közjegyzői okiratot, ha az tartalmazza a szolgáltatásra és ellenszolgáltatásra irányuló, vagy egyoldalú kötelezettségvállalást, a jogosult és a kötelezett nevét, a kötelezettség tárgyát, mennyiségét (összegét), jogcímét, a teljesítés módját és határidejét. A Vht. 23/C. § (2) bekezdése (korábban: 21. § (2) bekezdése) alapján a kötelem keletkezését tartalmazó kölcsönszerződés megkötésének időpontjában az adós kötelezettségének későbbi mennyisége (összege) eleve nem állapítható meg, és abból az a feltétel, illetőleg időpont sem határozható meg, amelytől az adós későbbi kötelezettségének esedékessége függ. Ebből következően a kölcsönszerződés, vagy kötelezettségvállalás végrehajtási záradékolásának jogszabályi feltételeit a közjegyzői okiratba foglalt kölcsönszerződés, vagy kötelezettségvállalás önmagában nem alapítja meg, azaz az I. r. alperes a keresettel támadott, egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltételt kifejezetten a közjegyzői záradékolásnak a Vht. 23/C. § (1) és (2) bekezdéseiben [korábban: 21. § (1) és (2) bekezdéseiben] előírt feltételeinek teljesülése érdekében kötötte ki, így a kikötés a jogintézmény törvényi szabályozásához képest hátrányos többletelemeket tartalmaz. A kölcsönszerződések I. Különös Rész 9.1. pontja harmadik bekezdésében foglalt feltétel olyan időpontban kötelezi tartozásának egyoldalú jognyilatkozattal végrehajtás alapjául szolgáló közokiratba foglalására, amikor jövőbeli kötelezettségének összege, annak esedékessége még nem volt meghatározható, de folyósítás hiányában még tartozása sem lehetett. Ez az általános szerződési feltétel a fogyasztóra hátrányos, a szerződés egyensúlyának felbomlását eredményezi, és mivel a bizonyítási teher szabályait megfordítja, a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésének j) pontja alapján tisztességtelen. A tartozáselismerés, illetve a később kiállításra kerülő közjegyzői ténytanúsítvány hiányában valamely banki igényérvényesítés során a fogyasztó vitatásának esetére a banknak kell

bizonyítania követelése összecszerúségét, ami nyilvánvalóan nem okozhat számára megoldhatatlan feladatot. Ehhez képest a fogyasztónak lényegesen nehezebb igazolnia a követeléstől eltérő mértékű tartozását, hiszen nincs megfelelő szakmai ismerete, szakapparátusa. Ha a fogyasztó nem tesz tartozáselismerő nyilatkozatot, úgy a bizonyítási teher főszabály szerint a bankra hárul, és viselnie kell a bizonyítás elmaradásának következményeit. A banki igény közjegyzői ténytanúsítvánnyal történő igazolása azt jelenti, hogy a sérelmezett szerződési feltétel a felek szerződésből eredő jogaiban és kötelezettségeiben a fogyasztó hátrányára jelentős egyenlőtlenséget idéznek elő, ami a jóhiszeműség követelményével ellentétes, ezért tisztességtelen. Amíg a fogyasztó egyoldalú nyilatkozata csak a megjelölt összeg erejéig alkalmas arra, hogy a bank végrehajtást kezdeményezzen, addig a banknak a szerződésből fakadóan keletkezhet olyan követelése, amelyre az elismerés nem terjed ki (például díjak, költség és jutalék), és amelyet nem foglaltak közjegyzői okiratba. A kölcsönadósok számára a támadott szerződési feltételek különösen a hirdetményekben nem szabályozott mértékű költségek és díjak bank által meghatározott összegben való felszámítása indokoltságának, illetve a szerződés kötelezeti késedelem miatti felmondása jogszerűségének a vitatását nehezítik meg szükségtelenül és jelentős mértékben.

A felperes álláspontja szerint a sérelmezett kikötések jogosítják fel az I. r. alperest a vagyonát közvetlenül veszélyeztető végrehajtás megindítására, ő pedig kiszolgáltatottá válik az I. r. alperes adminisztratív apparátusának nyilvántartása alapján meghozott egyoldalú döntésének, viszont nincs lehetősége bíróság előtt indított polgári perben a garanciális eljárási jogok gyakorlásával érdemi védekezést előterjeszteni, és megakadályozni a végrehajtás közvetlen megindítását. Utalt arra, hogy a Pp. 369. § -a szerinti végrehajtás megszüntetése, vagy korlátozása iránti per szűkebb eljárási cselekményekre szorított keretei jogainak érvényesítését jelentősen megnehezítik, és arra kényszerítik őt, hogy a per költségeit maga előlegezze meg, ugyanakkor a végrehajtás felfüggesztésére csak az eljáró bíróság mérlegelésétől függően nyílik a Pp. 370. §-a szerint lehetőség.

Az I. r. alperes fellebbezési ellenkérelmében az ítélet helybenhagyását kérte; annak indokaival egyetértett. Kiemelte, hogy a követelés fennállásának közokiratban való elismerését jogszabály, a Kjt. 120-132. §-ai kifejezetten lehetővé teszik. A közokirattal szembeni alaki és tartalmi követelményeket jogszabály határozza meg, tehát a közvetlen végrehajthatóság jogát a Vht. 23/C. § -a nevesíti. Mindebből következik, hogy a jogának érvényesíthetősége érdekét szolgáló szerződéses rendelkezések a régi Ptk. 209. § (5) bekezdésére figyelemmel ipso iure nem minősülhetnek tisztességtelennek. Mindemellett - szem előtt tartva a prudencia és a szolvencia követelményét - közjegyzői okirat folyósítási feltételként való megkövetelése indokolt, hiszen a közokirat által biztosított közvetlen végrehajthatóság kifejezetten biztosítéki célokat szolgál. A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (rég. Hpt.) 13. § (1) bekezdéséből, 131. § (1) és (2) bekezdéseiből, valamint 206. § (1) bekezdéséből következően a felperessel szemben fennálló kölcsönjogviszony alapján köteles a felek teljesítéseit saját rendszereiben nyilvántartani, emellett pedig az általa vezetett nyilvántartás irányadó jellegét a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatosan egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvénnyel (DH1 törvény), a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvényben rögzített elszámolás szabályairól és egyes egyéb rendelkezésekről szóló 2014. évi XL. törvénnyel (DH2 törvény), az egyes fogyasztói kölcsönszerződések devizanemének módosulásával és kamatszabályokkal kapcsolatos kérdések rendezéséről szóló 2014. évi LXXVII. törvénnyel (DH3 törvény), végül a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseinek érvénytelen szerződéses kikötéseire tekintettel szükséges

elszámolás módszertanának általános szabályairól szóló 42/2014. (XI.7.) MNB rendelettel a jogalkotó ex lege jogszerűnek és ezáltal tisztességesnek ismerte el. A DH2 törvény az általa vezetett nyilvántartás alapján végzett elszámolással szemben a fogyasztók számára lehetővé tette, hogy azt vitassák.

Az I. r. alperes szerint ha törvényi kötelezettségének szerződésben való rögzítése tisztességtelen volna is, a támadott szerződéses rendelkezés részlegesen érvénytelenné nyilvánítása jogszabályon alapuló nyilvántartás-vezetési kötelezettségét nem érintené. Az érintett szerződési feltételek a felperes részéről joglemondást nem tartalmaznak, és azok eredményeként a bizonyítási teher a fogyasztó hátrányára nem fordul meg. A feleket ugyanis tényállítási kötelezettség, valamint a határozott kereseti kérelem előterjesztésének kötelezettsége a Pp. és más eljárásjogi jogszabályok, nem pedig a szerződések érintett rendelkezése alapján terheli. A bizonyítási teherre vonatkozó rendelkezések értelemszerűen a végrehajtási eljárásban is irányadóak, és a felperes a Vht. 41. §-án alapulóan kérhetné az ellene folyamatban lévő végrehajtási eljárás megszüntetését, illetve - ha a végrehajtást kérő nem ismeri el a végrehajtás alapjául szolgáló követelés nem létezését, vagy megszűnését - a végrehajtás megszüntetése, vagy korlátozása iránt pert is indíthat. Valamennyi jogorvoslati eljárás keretében a felperes lenne köteles bizonyítani, hogy a végrehajtani kért követelés a végrehajtható okiratban foglaltakkal szemben nem jött létre érvényesen, nem áll fenn, vagy attól eltérő összegű.

Az I. r. alperes hangsúlyozta azt is, hogy a Kjtv. nem korlátozza azoknak a személyeknek a körét, akik (amelyek) a közjegyzői ténytanúsítvány felvételét kérhetik; ilyenre lehetőség van fogyasztói szerződések esetén is. Joga nem függ a kölcsönszerződés rendelkezéseitől, ezért ex lege nem minősülhet tisztességtelennek. A közjegyzői ténytanúsítvány egyébként is csupán azt igazolja, hogy nyilvántartásában a tanúsítvány szerint megjelölt összeg szerepel, és ezáltal az adott tény nem válik bizonyítottá.

Hivatkozott az I. r. alperes arra is, hogy jogi álláspontjával megegyező következtetésre jutott a Kúria Pfv.I.21.783/2016/5. számú, Pfv.I.21.384/2016/9. számú, valamint a Győri Ítéltábla Pf.IV.20.018/2017/11. számú ítéletében, és a perbeli kölcsönszerződések sérelmezett rendelkezéseivel tartalmilag megegyező szerződéses kikötése vonatkozásában a Debreceni Ítéltábla Pf.II.20.031/2017/3. számú ítélete is ugyanezt a következtetést tartalmazza. Mindent egybevetve a támadott szerződéses kikötések csak jogszabályokon alapuló kötelezettségét deklarálják, azok a feleket további jogokkal és kötelezettségekkel nem ruházzák fel, nem terhelik. A felek közötti bizonyítási terhet a rendelkezések nem változtatják meg, és nem jelentik a felperest illető jogok, az őt terhelő kötelezettségek rá nézve egyoldalúan hátrányos megváltoztatását sem.

A II. r. és a III. r. alperesek a fellebbezésre nyilatkozatot nem tettek.

A fellebbezés alaptalan.

Az ítéltábla a jelzálogszerződések 10.2. pontjának második bekezdésével kapcsolatos kereseti kérelem tekintetében az elsőfokú bíróság álláspontját maradéktalanul osztja.

A kölcsönszerződések I. Különös Rész 9.1. pontjában, továbbá a II. Általános Rész 1.1. pontjában írt, a felperes által támadott kikötések kapcsán a másodfokú bíróság álláspontja szerint a törvényszék ugyancsak helyesen állapította meg, hogy azok nem tisztességtelenek.

Az ítéltábla megítélése szerint döntő jelentőségű, hogy a folyósítást megelőzően a kölcsönadós által közjegyzői okiratba foglaltan tett egyoldalú tartozáselismerő és kiköltözési nyilatkozat a régi Ptk. 242. §-a szerinti tartozáselismerésnek minősül-e. A tartozáselismerés lényege ugyanis, hogy az a tartozás jogcímét nem változtatja meg, azonban az elismerőnek kell bizonyítania azt, hogy tartozása nem áll fenn, bírósági úton nem érvényesíthető, vagy a szerződés érvénytelen (EBH 2001.467.). A fél nyilatkozatához azonban a tartozáselismerés következményei csak akkor tűzödhetnek, ha a tartozás elismerése magyarázatot nem igénylő módon kifejezetten és félreérthetetlenül történik, abból tehát kitűnik, hogy a követelés fennállását nem vonja kétségbe (EBH 2000.309.). E követelménynek csak az a tartozáselismerő nyilatkozat felelhet meg, amelyet már fennálló, összegszerűen meghatározott követelés kapcsán tettek meg (Kúria Gfv.VII.30.802/2016/3. számú részítélete).

Mindebből az is következik, hogy a perbeli kölcsönszerződéseknek a kölcsön folyósításának általános, illetve különös feltételeként előírt, a felperes által sérelmezett rendelkezései nem változtatják meg a bizonyítási terhet a fogyasztó hátrányára, azaz nem feleltethetőek meg a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésének j) pontjában foglalt feltételeknek. Az érintett általános szerződési feltételek helyes értelmük szerint azt rögzítik, hogy a felperesnek közjegyzői okiratba foglaltan meg kell erősítenie a kölcsönszerződésekben meghatározott fizetési kötelezettségét (Debreceni Ítéltábla Pf.II.20.031/2017/3. számú ítélete).

Az ítéltábla rámutat arra is, hogy a kölcsönszerződések érintett kikötései illeszkednek a Vht. 23/C. § (1) bekezdésének [a szerződéskötéskor 21. § (1) bekezdésének] rendelkezéseihez, hiszen a bíróság - más feltételek mellett - akkor láthatja el végrehajtási záradékkal a közjegyzői okiratot, ha az a szolgáltatásra és ellenszolgáltatásra irányuló vagy egyoldalú kötelezettségvállalást tartalmaz.

A másodfokú bíróság megjegyzi, hogy bár a felperesnek és az I. r. alperesnek a fellebbezési eljárásban tett nyilatkozatai hangsúlyosan kitérnek a bank követelésének közjegyzői ténytanúsítvánnyal történő igazolása tisztességtelenségének kérdésére, a per tárgyát képező szerződéses rendelkezések közvetlenül nem az I. r. alperes ehhez kapcsolódó jogosultságaira vonatkoznak, ezért az ítéltáblának sem kellett foglalkoznia az adott tartalmú közjegyzői ténytanúsítvány joghatásaival.

Mindezek miatt az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban feljegyzett 48.000,- Ft fellebbezési eljárási illeték a felperes költségmentessége folytán a költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban című 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam terhén marad.

Az ítéltábla kötelezte az eredménytelenül fellebbező felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. r. alperesnek a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján 25.000,- Ft másodfokú perköltséget; ez az összeg a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §. (3), (5) és (6) bekezdései, valamint 4/A. § (1) bekezdése szerint a kifejtett tevékenységgel arányosan meghatározott, az általános forgalmi adót is magában foglaló 19.050,- Ft ügyvédi munkadíjat, valamint az alperes jogi képviselőjének a fellebbezési eljárásban felmerült útiköltségét tartalmazza. A felperesnek viselnie kell a fellebbezéssel felmerült saját költségeit is.

Győr, 2017. december 13.

Dr. Zámbó Tamás sk.
a tanács elnöke

. Szabó Péter sk.
előadó bíró

. Szalay Róbert sk.
bíró

A kiadmány hitelül:
Kiadó: